

Prædiken Anden juledag d. 26.12.2020

Salmer:

122 Den yndigste rose er funden

118 Julen har englelyd

599 Lov og tak og evig ære

125 Mit hjerte altid vanker

439 O du Guds lam

117 En rose så jeg skyde

I Faderens, og Sønnens og Helligåndens navn.

Amen.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »Derfor, se, jeg sender profeter og vise og skriftkloge til jer; nogle af dem vil I slå ihjel og korsfæste, andre vil I piske i jeres synagoger og forfølge fra by til by. For over jer må alt det retfærdige blod komme, der er udgydt på jorden, lige fra den retfærdige Abels blod til blodet af Zakarias, Barakias' søn, som I dræbte mellem templet og alteret. Sandelig siger jeg jer: Det skal alt sammen komme over denne slægt. Jerusalem, Jerusalem! du, som slår profeterne ihjel og stener dem, der er sendt til dig. Hvor ofte ville jeg ikke samle dine børn, som en høne samler sine kyllinger

under vingerne, men I ville ikke. Se, jeres hus bliver overladt til jer selv, øde og tomt. For jeg siger jer: Fra nu af skal I ikke se mig, før I siger: Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn!«

Matthæusevangeliet 23,34-39

Det virker altid så voldsomt når julefreden obstrueres så pludseligt her på 2. juledag.

Når vi hører fortællingen om Sankt Stefanus slår der en revne ned igennem freden og ind titter volden og vreden - den ubudne gæst.

Der ruskes op i os. Vi får en lille lussing til at vække os fra vores slummer, så vi opdager, at vi stadig lever i den virkelige verden.

Den verden, hvor lys og mørke følges ad. Den verden hvor glæden og freden ikke får lov til at stå alene særlig længe ad gangen.

Vi ville ellers gerne have haft lidt længere tid inde i vores juleklokke. For julen er jo en tid vi forbinder med glæde, hjertevarme, tid til ro, tid til familien og på den måde er julen en slags idyllisk reservat vi kan besøge en gang om året, hvor vi glemmer verdens mørke og fokuserer på alt det gode vi har omkring os. Det nære.

Og det kan vi ikke rigtig tillade os til daglig, sådan at skærme os for omverdenen. For vi er alle sammen verdensborgere i dag. Det kan vi ikke undgå at være, sådan som nutidens medieverden summer og bipper og lyser overalt omkring os og minder os om, hvad der sker i alle hjørner af verden. Vi er altid orienteret om alt, hvad der sker af dårlige ting alle steder, hele tiden. Hvis der er et jordskælv med menneskelige ofre, så ved vi det øjeblikket efter, hvis der er særligt høje corona-dødstal et sted i verden følger vi med i det, en eksplosion i en by hører vi om med det samme, hvis der er en krig, der er brudt ud, hvis der er sket en slem ulykke, hvis der sker noget dårligt et hvilket som helst sted i verden, så får vi det leveret som nyheder ganske kort efter i vores lommer, i fjernsyn, i radio. Alle steder omkring os huler fjerne sirener og fortæller os, at det står skidt til. At livet er farligt. At der er ondskab til.

Det er et særligt vilkår for os moderne mennesker. Vi er bekendt med, hvor hård en verden vi lever i. Det er viden vi ikke kan undslippe. Det ligger som en byrde på vores skuldre. Der kan gøre det svært, at smile og glæde sig med god samvittighed.

Før i tiden kunne man bekymre sig om sine egne og lokale problemer, og det kunne være slemt nok. Nu er vi bekymret på hele verdens vegne. Hele tiden. Det er et tungt åg. Enten bliver vi

kyniske, hvis vi ikke gider at tænke på det og holder det ude, eller også bliver vi deprimerede hvis vi tager det alvorligt og ser verdens smerte og tager den ind.

Men i julen holder vi en kort pause. En kort pause, hvor vi ikke har ørene ude i verden, men faktisk koncentrerer os om det nære, det tætte vi har omkring os. Vi slapper af. Vi glæder os over det der er. Det er en pause vi har fortjent. En pause vi skal nyde. Især i år, hvor bekymringer efterhånden fylder det meste.

Når vi hører fortællingen om Sankt Stefanus martyrium forlanges det dog igen af os, at vi skal kigge op. Så det må vi gøre.

I fortællingen sker det, at Stefanus stenes af en række jødiske synagoge-menigheder, der slår sig sammen om at gøre det af med ham fordi han bekender sig til Jesus Kristus.

Det er en meget rå historie, der på en malende måde beskriver, hvordan en gruppe menneskers frygt og *fundamentalisme* driver dem ud i manipulation, løgn og til sidst mord.

Stefanus skal skilles af vejen, fordi han spotter Gud, efter deres overbevisning. Og det skal have konsekvenser for ham.

Menneskerne i gruppen er så skrāsikre på deres eget standpunkt, at Jesus *ikke* Guds søn, at de tror, at det berettiger dem til selv at bryde loven for at få lukket munden på ham.

Det er en helt klassisk kortslutning man ser udfoldet blandt alle typer af ideologiske ekstremister.

For at opnå det guddommelig mål, den entydige sandhed, som de kender til, men som andre er uenige i. må alle etiske overvejelser tilsidesættes.

Dette kan man tillade sig, hvis man ser sig selv som et instrument, der tjener en højere sags tjeneste.

Så kan man ikke handle forkert – så kan man ikke drages til skyld.

For hvis man gør Guds vilje. Så gør man jo det rigtige. *Sådan er det jo!*

Det er den verdensanskuelse, der dræber Stefanus i fortællingen.

Stefanus ytrer sig frit om det han tror på. Han taler åbent om sin tro. Og derfor bliver han myrdet.

Og det er jo ikke en fortælling, der står alene.

Selv hvis det var en fortælling, der stod alene, ville den faktisk være værd at holde fast ved og fortælle videre.

Men den står ikke alene. Der er et helt kor af tusinder af mennesker op igennem tiden, der har måtte lide lige præcis den skæbne.

Og alle dem mindes vi i dag. Vi mindes dem og accepterer og erkender, at det ikke bedre i dag.

Overalt i verden lever mennesker i undertrykkende regimer, hvor kristne ikke kan sige højt, hvad de tror på uden, at det har alvorlige konsekvenser for dem. Det skal vi huske på.

Og ikke engang i vores del af verden, hvor ytringsfriheden og religionsfriheden er en menneskerettighed vi er stolt af og sætter nærmest over alt andet. Kan vi vide os sikre.

Vi husker selvfølgelig alle sammen terrorangrebet på en kirke i Nice i Frankrig, hvor 3 tilfældige, uskyldige kirkegængere som jer døde, for nogle måneder siden.

Alene med det formål at gøre os usikre og bange. For at indikere, at vi ikke har ret til at være dem vi er.

Og vi husker selvfølgelig også, at en parisisk lærer kort forinden blev halshugget på åben gade, fordi han havde undervist sine elever i ytringsfrihed og religiøs satire.

Lærerforeningen gik efterfølgende ud og frarådede lærer og undervisere til at tage religiøs satire op i undervisningen.

Jeg mindes om, hvilken risiko jeg løber, når jeg underviser i emnet i konfirmandundervisningen.

Fortællingen om Sankt Stefanus minder os om, at vores religionsfrihed og vores ytringsfrihed. Vores ret til at være dem vi er ikke er gratis. Ikke er givet.

At den er hårdt tilkæmpet. Og at kampen ikke er forbi.

Nogen vil altid insistere på det modsatte. Nogen vil altid forsøge at få freden og glæden kvalt med vold og vrede.

Sådan var det og sådan er det.

Men fortællingen viser os frem for alt, at vi skal holde ved!

Læsningen i det gamle testamente, som vi hørte i begyndelsen af gudstjenesten sagde, at vi ikke skal frygte.

Det er nemmere sagt end gjort.

Men frygten må aldrig blive fortegnet for vores liv.

Aldrig må frygten være det der former vores liv.

Kristendommen siger højt og tydeligt, at det er glæden og kærligheden, der er stor. Det er kærligheden, det er friheden, der skal bæres højt og stolt som en lysende fakkellod foran os.

Vi må have mod til at leve sådan.

For det er også det, der giver Stefanus offer værdi. Stefanus døde ikke for ingenting, fordi vi er smittet af modet til altid at insistere på vores ret til at være dem vi er. At insistere på lyset og kærligheden.

Sankt Stefanus martyrium viser en mand, der bærer sin sandhed som kors, til den koster ham livet. Derved lider han samme skæbne som Kristus. Fortællingen spejler historien om Kristus

selv, der møder sine modstandere med højtloftet pande og går i døden for sit ord.

Undertrykkerne vil kvæle Ordet, men ligegyldigt hvor grufuldt og drabeligt Ordet forsøges stoppes – kan det ikke forhindres i at sprede. Ideer kan ikke dræbes med vold.

Ideen om et håb og en kærlighed, der rækker ud over dødens og mørkets magt, er det vi fejrer både til påske og til jul. Stefanus viser os således hen til det håb og lys, der ikke kan kvæles – det håb der lever videre for evigt – og modstår hver gang verdens mørke og ondskab og diaboliske totalitære fundamentalisme forsøger at tvære det ud. Håbet spirer og vokser og spreder sig, ud af den sorteste muld.

Amen.

Lad os alle bede:

Vor Fader i himlen, vi takker dig for syndernes forladelse i Jesus Kristus, for evangeliets ord og fordi din nåde er ny over os hver eneste morgen.

Velsign din kirke, hvor den end findes, og hjælp os, at vi frimodigt samles på dit ord og i håb til dig.

Hjælp os til at skabe retfærdighed og fred mellem nationer og folk.

Bevar vores folk og vores land, hvor så meget godt er beredt os.

Velsign vor Dronning og hele den kongelige familie.

Vær med regering, folketing og al lovlig øvrighed; med alle, som skal råde og træffe beslutninger, *også* her, hvor vi bor.

Lær du dem og os alle at leve i tro og ansvar.

Vi beder dig; trøst alle syge og dem, der er ked af det. Vi beder dig for alle dem, der ikke kan bede; og for dem, der snart skal dø.

Vær med dem, der lider nød og vær de værgeløses værn.

Vær du med alle vore kære. Tak for hver og en, som holder af os, og som holder os ud. Tak for dem, der hører med i vores liv, levende som døde.

Giv os altid at måtte høre din sandhed og tro din nåde. Drag os tilbage til dig, når vi farer vild. Og vær du for os og alle vore døde vor fred og vor velsignelse. Amen.

Bekendtgørelser

Lad os rejse os og med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde og Gud kærlighed og Helligåndens fællesskab være med os alle. Amen.